

ЧИТАЧ. РЕЦЕПЦІЯ. ІНТЕРПРЕТАЦІЯ

Такою була тема засідання Наукового круглого столу, який відбувся 3 березня 2016 року на філологічному факультеті Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

Як відомо, в Україні інтерес до конкретного читача художнього твору виявляється ще в середині XIX століття. Прямо чи опосередковано проблему читача і читання порушували М. Драгоманов, П. Куліш, І. Франко. окремої уваги заслуговує вплив видатного українського мислителя Олександра Потебні на формування літературно-теоретичного дискурсу читача.

У 20–30-х роках минулого століття проблема творчої взаємодії автора і читача в художньому світі твору — одна з визначальних у працях М. Зерова, О. Білецького, Ю. Меженка, Ю. Липи, Б.-І. Антонича.

Проблема читача і читання є не лише однією з центральних у літературних течіях другої половини ХХ століття, а й свідченням надзвичайно динамічного і багатовекторного розвитку теоретичного мислення (М. Зубрицька).

Професійне захоплення різними аспектами читання і читача властиве багатьом українським вченим ХХІ століття, зокрема Марії Зубрицькій («*Homo Legens*: читання як соціокультурний феномен», 2004), Роману Гром'яку («Сприймання — рецепція — узагальнення — типологія», 2005), Григорію Сивоконю («У вимірах сприймання», 2006).

Розмову за Науковим круглим столом започаткував Є. Черноіваненко, міркуючи про тип літератури і проблему інтерпретації. Особливості інтерпретації літературно-критичного тексту розглядала Н. Раковська. Проблему автора і читача в українській літературі та критиці кінця ХІХ століття — початку ХХ століття досліджувала О. Подлісецька. Рецептивно-комунікативний підхід до літератури як мистецтва слова О. Іванова розглянула в контексті сучасних інформаційних і комунікативних відносин. Художній досвід читацьких рецепцій літературного on-line простору з'ясовувала С. Фокіна. Про мовний аспект рецепції українського постмодерністського тексту розповіла Н. Кондратенко. Граматичну категорію роду як об'єкт рефлексії митців художнього слова вивчала Л. Семененко. Рецептивний потенціал паратекстуальності з'ясовувала В. Мусій. Про діалогічний модус літературної свідомості поетів-модерністів Срібного віку доповіла

Н. Сподарець. Питання про діалогічність літературної комунікації порушив А. Малиновський у своєму виступі «Читач у глибинах тексту». О. Шупта-В'язовська з'ясувала роль уявного, «внутрішнього читача» поезії Тараса Шевченка. Характер стосунків О. Твардовського зі своїми читачами з'ясовував М. Грицкевич. На проблематіці суб'єктивності і суб'єктивізму в інтерпретації художнього тексту наголосив за круглим столом М. Пащенко. Стратегію автора детективу в його грі з читачем вивчала Т. Морєва. Художньо-естетичну своєрідність співпраці автора — героя — читача в повістях Л. Толстого досліджувала О. Добробабіна. Про свої враження від характеру глядачів сучасної театральної вистави розповіла Н. Малютіна. Порушивши питання про розмежування двох способів розуміння поетичного твору — інтерпретації і тлумачення, С. Остапенко фактично започаткував тему для обговорення на майбутньому Науковому круглому столі.

Нонна Шляхова